Deň Hospodinov

written by Drahoslav Vajda | 1. marca 2026

Predslov

Slovo *deň* má niekoľko významov. Jeden z nich je: *deň ako jednotka času*. Túto jednotku času v bežnom živote chápeme ako dobu, ktorá uplynie napr. od jedného východu Slnka po nasledujúci východ. Alebo od polnoci nášho času po nasledujúcu polnoc. V tomto ponímaní *deň* má dve stránky, resp. dve časti. V jednej časti takéhoto *dňa* je svetlo - a táto časť *dňa* nesie pomenovanie „deň". V druhej časti takéhoto dňa je tma – a táto časť dňa nesie pomenovanie „noc". Slovo *deň* v spojení s konkrétnym pomenovaním alebo dátumom môže znamenať aj jeden „konkrétny deň", v ktorom dochádza alebo došlo, k významnej udalosti (napr. „prvý deň týždňa", „deň víťazstva" a pod.).

V prenesenom zmysle slova *deň* v Písmach znamená aj určitú dlhšiu dobu, obdobie, ktoré je definované kontextom danej pasáže. Napr. slovo „deň" označuje obdobie, ktoré nastalo po vzkriesení Ježiša Krista a veriaci v neho sú pomenovaní ako *synovia svetla* a *synovia dňa* a sú volaní k tomu, aby chodili vo svetle a nekonali skutky tmy (Rímskym 13:12-14; 1. Tesalonickým 5:5,8). Podobne *deň Pána*, deň *Syna človeka*. A tiež *deň Hospodinov*, ktorý je hlavnou témou tohto článku.

Úvod

Čas a jeho rytmus stvoril Boh a starozákonné aj novozákonné písma sú plné svedectiev o tom, že všetky veci a udalosti v časopriestore, v ktorom žijeme, sú plne podriadené Božej zvrchovanej vôli a jeho moci. Rovnako je to aj s časom. Žalmista hovorí: „*V tvojej ruke sú moje časy...*" (Žalm 31:16; pozri tiež Žalm 90 – modlitbu Mojžišovu a Zjavenie 10:9).

To bola a je živá viera starozákonných veriacich. Okrem toho starozákonné písma vymedzujú niektoré dni ako dni v osobitnom zmysle patriace Hospodinovi. Platilo to nielen o siedmom dni týždňa (*sabat*, sobota), o dňoch Hospodinových slávností, ale aj o niektorých iných dňoch, ako ohlasoval napr. Nehemiáš 8:9 „*Potom riekol Nehemiáš ...všetkému ľudu: Tento deň je svätý Hospodinovi, vášmu Bohu, preto nesmúťte ani neplačte! Lebo plakal všetok ľud, keď počuli slová zákona*".

V oveľa väčšej miere „deň Hospodinov" je ten *deň Hospodinov*, ktorý oznamovali a zjavovali starozákonní Boží proroci, a ktorý bol pre nich *blízkym dňom očakávaných Hospodinových udalostí záchrany*. Boli to proroctvá v eschatologickom zmysle. Hovorili o udalostiach, kru ktorým dôjde na konci časov, v dobe skonania sveta a nástupu Izraelu zasľúbeného kráľovstva – a to sú udalosti, ktoré

sú ešte len aj pred nami.

Deň Hospodinov

Pôvod výrazu *deň Hospodinov* je v knihe proroka Ámosa 5:18. Ekvivalentom k nemu sú výrazy: *„ten deň“, „onen deň“ „veľký deň“*.

Deň Hospodinov v starozákonných proroctvách nie je jeden „bežný deň“, ale je to dlhšia doba. Je to obdobie katastrof, súdov, ale aj konečnej spásy Izraela. Prorok Joel hovorí: *„… Lebo deň Hospodinov bude veľký a strašný veľmi, a kto ho znesie?!“* (Joel 2:11), a tak píšu aj ostatní proroci o tomto dni (Izaiáš 13:6 a 9; Ezechiel 13:5 a 30:3; Joel 1:15, 2:1, 11 a 31, 3:14; Ámos 5:18 a 20; Abdiáš 1:15; Sofoniáš 1:7 a 14; Malachiáš 4:5).

Deň Hospodinov je pomenovaný aj ako *deň hnevu Hospodinovho: „… prv ako príde na vás páľa hnevu Hospodinovho, prv ako príde na vás deň hnevu Hospodinovho“* (Sofoniáš 2:2-3); *„Nech sa trasú všetci obyvatelia zeme! Lebo prichádza deň Hospodinov, lebo je blízko, deň tmy a mrákavy, deň oblaku a hustého mraku…“* (Joel 2:1-2).

Je to *deň veľký* a *strašný*: *„Blízko je deň Hospodinov, veľký, blízko a príde veľmi rýchle. Čujte, hlas dňa Hospodinovho! Horko tam bude kričať hrdina. Ten deň bude dňom prchkého hnevu, dňom úzkosti a súženia, dňom búrky a pustošenia, dňom tmy a hustého mraku, dňom oblaku a mrákavy, dňom trúby a surmy proti ohradeným mestám a proti vysokým uhlom. A zovriem človeka úzkosťou, a budú chodiť ako slepí, pretože hrešili proti Hospodinovi, a ich krv bude vyliata ako prach… ohňom jeho žiarlivosti bude strávená celá zem, pretože koniec, ale hrozný, učiní všetkým obyvateľom zeme.“* (Sofoniáš 1:14-18).

Izrael túžil po vyslobodení, po dni spasenia, po dni záchrany. Svoju nádej upieral do budúcnosti, k tomuto *dňu Hospodinovmu*. Táto skutočnosť sa odráža vo veršoch knihy proroka Ámosa a podľa verša 5:18 sa zdá, že prorok reaguje na túto nádej: *„Beda tým, ktorí si žiadajú deň Hospodinov! Načo vám je deň Hospodinov? Lebo je tmou a nie svetlom.“* Prorok Ámos upozorňuje, že to bude *„ťažký“ deň*, *deň* tmy a nie svetla. Je to *deň* katastrof a súdov nad národmi a bezbožníkmi, ale nešťastia tohto *dňa* zasiahnu aj izraelský národ, ktorý sa vtedy pred Hospodinom hlboko pokorí. Predpovedaný *deň Hospodinov* bude potom pre pokorený izraelský národ znamenať záchranu, obnovu a konečnú spásu. Asi najpodrobnejšie a najrozsiahlejšie je tento *deň* vykreslený v Izaiášovi 2:6-22, 13. kapitole a v knihe Sofoniáša.

Izrael vedel, že on ako národ a aj ako jednotlivci, ale aj ostatné národy, sú v rukách Hospodina,

o ktorom už dobre vedeli, že je to Boh, u ktorého je záchrana, spasenie, ktorý má záľubu v milosti, spravodlivosti a súde (Jeremiáš 9:24) a od ktorého sa za každých okolností dalo očakávať splnenie jeho sľubov, ale aj hrozieb (pozri napr. 5. Mojžišova kapitoly 5, 6, 7 a 8).

Napriek tomu, že Izrael bol vyvoleným národom a Boh sa k nemu správal láskavo a zhovievavo počas exodu, dobývania Kanaánu a za čias Dávida a Šalamúna, jeho ľud stále zlyhával v dvoch veciach: *nectil si ho* a *neposlúchal*. Izrael nadobudol presvedčenie, že vykonávanie náboženských rituálov je to jediné, o čo sa Boh zaujíma, a že mimo náboženských aktivít môžu robiť, čo sa im zachce – čo je vlastne pohanské chápanie božstva.

Boh svoj vyvolený izraelský národ prostredníctvom svojich prorokov volal k pokániu a späť k návratu k nemu. Vystihuje to aj Jeremiášovo proroctvo: *„Vraj keby niektorý muž poslal preč svoju ženu, a keby odišla od neho a bola by ženou inému, či sa ešte navráti kedy k nej? Či by sa nepoškvrnila hrozne tá zem? A ty si smilnila s mnohými druhmi, ale navráť sa ku mne! hovorí Hospodin*“ (Jeremiáš 3:1).

Boh ich za neposlušnosť a modlárstvo trestal prostredníctvom prírodných katastrof (sucho, neúroda) a okolitých bezbožných národov, ktoré prichádzali na nich. Spamätali sa však len dočasne a znova a znova upadali do modloslužby a neposlušnosti. Súdy, ktoré vtedy na nich prichádzali, boli ako trestajúci „mierny vánok“. Na konci časov sa však stane to, čo Izrael pokladal za nemysliteľné: izraelský národ bude takmer vyplienený. Toto im je oznámené prostredníctvom proroka Zachariáša *„A stane sa po celej tejto zemi, hovorí Hospodin, že dve čiastky v nej budú vyplienené a zomrú, a tretia zostane ponechaná v nej. Ale aj tú tretiu uvediem do ohňa a prepálim ich, ako prepaľujú striebro, a skúsim ich, ako skúšajú zlato…*“ (verše 13:8-9).

Deň Hospodinov bude obdobie katastrof a súdov – *veľký a veľmi strašní* (Joel 2:11), ale Izrael má zasľúbené, že v tejto dobe bude zachránený: *„Oj, lebo je to veľký deň, ktorému nebolo podobného, a je to čas súženia Jakobovho! Ale bude zachránený z neho*“ (Jeremiáš 30:7 a ďalšie). Pozostalý Izrael sa spamätá, pokorí sa pred Hospodinom, učiní pokánie, bude vzývať meno Hospodinovo a On ho prijme: *„… Poviem: Je mojím ľudom, a on povie: Hospodin, môj Boh*“ (Zachariáš 13:9). Bude to definitívna záchrana Izraela. Izrael už bude bývať bezpečne v zemi zasľúbenej Abrahámovi a v túžobne očakávanom večnom kráľovstve (Izaiáš 14:1 *„Lebo Hospodin sa zľutuje nad Jakobom a zase si vyvolí Izraela a dá im, aby sa usadili na svojej zemi a odpočinuli si, a pohostín sa pripojí k nim, a pridružia sa k domu Jakobovmu*“).

Dva aspekty proroctiev o dni Hospodinovom

Starozákonné proroctvá o Izraeli môžeme zjednodušene rozdeliť na tri skupiny. Do jednej patria proroctvá týkajúce sa aktuálnych udalostí tej doby. Sú to proroctvá, ktoré sa už naplnili, napríklad

sedemdesiatročné babylonské zajatie.

Do druhej skupiny môžeme zaradiť proroctvá o Izraelu zasľúbenom Mesiášovi. Pretože starozákonní proroci nemali zjavenie o Cirkvi Pána Ježiša Krista, v ich proroctvách splýva prvý a druhý príchod Ježiša Krista. Aj keď starozákonní proroci nemali poznanie o Cirkvi, z ich proroctiev však môžeme vyrozumieť, že v nich je zahrnutý všetok Boží ľud: vyvolený ostatok Izraela a Cirkev Ježiša Krista zo Židov i pohanov. Sú to proroctvá, v ktorých sa hovorí o novom srdci, novom duchu a Svätom Duchu (napríklad Ezechiel 36:26-27; Joel 2:28-29).

Do tretej patria proroctvá týkajúce sa poslednej doby a skonania sveta. Sú to proroctvá o dni Hospodinovom. Tieto sa vyznačujú tým, že majú dve stránky, dva aspekty. Z jednej stránky, ako uvádzame vyššie, oznamujú ťažkú dobu pre Izrael, ale aj pre národy sveta (Abdiáš 1:15 *„Lebo je blízko deň Hospodinov, ktorý príde na všetky tie národy…*“). Bude to doba katastrof a súdov, ktorá príde na všetkých bývajúcich na zemi. To je jeden aspekt týchto proroctiev. [A)]

Súčasne však v proroctvách tejto skupiny Božiemu ľudu, svätým Najvyšších (Daniel 7:25-27), je oznámené že v tejto zlej dobe bude zachránený (Jeremiáš 30:7; Joel 3:15-17; Abdiáš 1:17 a ďalšie). K záchrane dôjde z prebiehajúceho súženia. Záchrana Božieho ľudu v tejto dobe (z prebiehajúceho súženia) je druhá stránka, druhý aspekt týchto proroctiev o dni Hospodinovom. To bude „svetlá časť“ tohto „dňa“.

Okrem toho, že Boží ľud bude v tejto dobe zachránený, Hospodin, prostredníctvom svojich starozákonných prorokov oznamoval, že pre svoj ľud má pripravenú skvelú budúcnosť. Bude to budúcnosť, ktorá pre neho nastane po súde na konci časov (Joel 3:12-18; Izaiáš 14:1); po dobe nazvanej aj skonanie sveta (Matúš 24:3), po súde nad všetkými národmi v Údolí Josafát (Joel 3:2, 11-14, 20-21).

Zo starozákonných proroctiev sú pre nás dnes, ktorí žijeme poslednú dobu, najdôležitejšie proroctvá tejto tretej skupiny s ich ich druhým aspektom. Sú to teda proroctvá o dni Hospodinovom, ktoré hovoria o záchrane Božieho ľudu (svätých Najvyšších) z tohto dňa, z tejto doby, z prebiehajúceho veľkého, či Jakobovho súženia (Jeremiáš 30:7). Ak by sme si z nich mali zapamätať iba niektoré, tak by to mali byť aspoň vyššie spomenuté Joelove proroctvá, verš Jeremiáš 30:7 a 1. a 3. kapitola knihy proroka Sofoniáša.

Prečo tak akcentujeme starozákonné proroctvá o dni Hospodinovom?

Odpoveď je jednoduchá: Sú to proroctvá, ktoré sa ešte nenaplnili. Ich naplnenie je ešte len pred

nami. Sú to proroctvá, ktoré sa týkajú nielen *ostatku Izraela* poslednej doby, ale aj novozmluvného ľudu, *Cirkvi Ježiša Krista* zo Židov i pohanov. Nesmieme prehliadnuť, že: **1**. Boží ľud: ostatok Izraela i Cirkev sa budú – podľa týchto proroctiev –, v Jakonbovom súžení nachádza a **2**. Boží ľud bude zachránený z tejto doby – bude zachránený z prebiehajúceho Jakobovho súženia –, nie pred Jakobovym súžením ani po ňom, ale z prostred neho! Toto je memento starozákonných proroctiev o dni Hospodinovom pre nás dnes.

Poznámky

A) To bude „tmavá časť“ tohto „dňa“.

B) To bude „svetlá časť“ tohto „dňa“.

Prechod na stránku Deň Pána

Prechod na článok Druhý príchod Pána Ježiša Krista

Prechod na cyklus článkov Vychvátenie Cirkvi

Prechod na článok Boží hnev

Prechod na Najnovšie články na stránke

Prechod na úvodnú stránku – Úvod

Umiestnené: 5. januára 2026